

8 Bijlage I: juridische context

8.1 Bestemmingsplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen

Type plan	binnen het plangebied	grenzend aan plangebied
Gewestplan	Het plangebied is gelegen in het origineel gewestplan Antwerpen (25 oktober 1979)	
Algemene plannen van aanleg	/	/
Bijzondere plannen van aanleg	<ul style="list-style-type: none"> • BPA Duyvendael – gedeeltelijke herziening; • BPA Hertebos; • BPA Hof ter Linden – origineel; • BPA Hof ter Linden – gedeeltelijke herziening; • BPA Ruiterskuil; • BPA Schildebergen deel 1; • BPA Schildebergen deel 2; • BPA Schildebergen deel 2 – herziening; • BPA Schildebergen deel 3; • BPA Schildebergen deel 4; • BPA Willecom; • BPA Zuid Hertebos – herziening 	<ul style="list-style-type: none"> • BPA Het Moer – wijziging • BPA Dorpskom Zuid deel 2 - wijziging
Gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	/	<ul style="list-style-type: none"> • GRUP Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen • GRUP voor het opheffen van de (alternatief) reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden voor het Duwvaartkanaal Oelegem-Zandvliet • GRUP Erfgoedlandschap Abdij van Westmalle
Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen	/	/
Gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	<ul style="list-style-type: none"> • RUP Zonevreemde bedrijven en recreatie • RUP Kasteelpark • RUP Jachthoornlaan 	<ul style="list-style-type: none"> • RUP Zonevreemde Woningen • RUP Turnhoutsebaan Oost

- Kaart 5: Gewestplan
rup WOONPARKEN

8.2 Verkavelingen en ruilverkavelingen

Type plan	binnen het plangebied
Goedgekeurde en niet-vervallen verkavelingen	Zie bijlage V
Ruilverkavelingen	/

8.3 Gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen

- Gemeentelijk stedenbouwkundige verordening 'Deelgemeente 's Gravenwezel': goedgekeurd op 15/03/1932;
- Gemeentelijk stedenbouwkundige verordening 'Deelgemeente Schilde': goedgekeurd op 05/08/1938;
- Gemeentelijk stedenbouwkundige verordening 'Afsluitingen': goedgekeurd door de Koning op 16/02/1970;
- Bouwverordening op het vellen van hoogstammige bomen: goedgekeurd door de Koning op 06/04/1994 – van kracht sinds 05/07/1994;
- Gemeentelijk stedenbouwkundige verordening 'Schotelantennes': goedgekeurd door de Koning op 04/03/1997 – van kracht sinds 08/07/1997;
- Gemeentelijk stedenbouwkundige verordening 'Reclame': goedgekeurd door de Koning op 16/11/1998 – van kracht sinds 07/01/1999;
- Gemeentelijk reglement reclameverordening;
- Gemeentelijk reglement voor het gedeeltelijk inbuizen van baangrachten door particulieren ter hoogte van hun oprit: goedgekeurd door de gemeenteraad op 19/03/2012;
- Gemeentelijk reglement schotelantennes.

8.4 Gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen

- Algemene bouwverordening inzake wegen voor voetgangersverkeer: goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29/04/1997 – van kracht sinds 07/05/1997;
- Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake openluchtrecreatieve verblijven en de inrichting van gebieden voor dergelijke verblijven: goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 08/07/2005 – van kracht sinds 10/08/2005;
- Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid: goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 05/06/2009 – van kracht sinds 05/09/2009;
- Gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater: goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 05/07/2013 – van kracht sinds 08/10/2013.

8.5 Wegen en water

Type	binnen het plangebied	grenzend aan plangebied
Gewestwegen	<ul style="list-style-type: none"> • N121 Gilles de Pélichylei • N12 Turnhoutsebaan (secundaire weg type III). 	/
Buurtwegen	Zie kaart 17: Atlas der buurtwegen	
Bevaarbare waterlopen	/	<ul style="list-style-type: none"> • Albertkanaal
Onbevaarbare geklasseerde waterlopen	<ul style="list-style-type: none"> • Zwanebeek (2e cat.); • Hofbeek (2e cat.); • Waterstraatse loop (2^e cat.); • Knotsbosloop (2^e cat.); • Steynhoefsebeek (2^e cat.); • Kleinebeek (2^e cat.); • Trappistenbeek (2^e cat.); • VHA waterloop, gewestcode 4149 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41301 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41302 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41244 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41249 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 4137 (cat.: niet geklasseerd). 	<ul style="list-style-type: none"> • Afvoergracht (2^e cat.); • Klein Schijn (2^e cat.); • Moesbeek (cat.: niet geklasseerd); • Groot Schijn (2^e cat.); • VHA waterloop, gewestcode 3139 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41246 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 4120 (cat.: niet geklasseerd); • VHA waterloop, gewestcode 41239 (cat.: niet geklasseerd).
Overstromingsgevoelige gebieden	Zie kaart 8: Watertoets	

- Kaart 8: watertoets, kaart 9: VMM signaalgebieden, kaart 10: VMM Zoneringen, kaart 17: Atlas der Buurtwegen

8.6 Beschermings- en klasseringsbesluiten

Type	binnen het plangebied	Omgeving van het plangebied
Aanduidingsobjecten: beschermd monumenten	<ul style="list-style-type: none"> • Dorpswoning (ID: 7034); • Woning De Roover-Van Coillie (ID: 21173); • Molenhoeve: oude delen (ID: 7002); • Duyvendaelhoeve (ID: 7001); • Hoeve Spreeuwenborg (ID: 7178). 	/
Aanduidingsobjecten: beschermd cultuurhistorische landschappen	/	<ul style="list-style-type: none"> • Brechtse Heide (ID: 4506); • Domein Catershof (ID: 6944).
Aanduidingsobjecten: stads- en dorpsgezichten	<ul style="list-style-type: none"> • Domein Hof te Schilde (ID: 7097); • Molenhoeve met omgeving (ID: 7003); • Kasteel van 's Gravenwezel en omgeving (ID: 7055); • Hoeve en kasteel Spreeuwenborg met omgeving (ID: 7180). 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasteel Pulhof met omgeving (ID: 5072); • Kasteel Hof ter Linden en omgeving (ID: 7065); • Schans d'Oudaen met omgeving (ID: 4558); • Puttenhof en Diegemhof met omgeving (ID: 7118).
Aanduidingsobjecten: Vastgesteld bouwkundig erfgoed	<ul style="list-style-type: none"> • Hoeve met losse bestanddelen (ID: 111783); • Steenen hoeven (ID: 97809); • Domein Hof ten Broecke (ID: 111780); • Grote Hoeve (ID: 111777); • Villa La Regie (ID: 111779); • Woonstalhuis (ID: 111778); • Villa (ID: 111829); • Villa van 1966 (ID: 111828); • Dorpswoning (ID: 111842); • Parochiekerk Onze-Lieve-Vrouw ten Hemel Opgenomen (ID: 111817); 	<ul style="list-style-type: none"> • Woonstalhuis (ID: 111847); • Kasteel Pulhof (ID: 112923); • Kasteeldomein Hof ter Linden (ID: 111794); • Kasteel Catershof (ID: 111836); • Schans d'Oudaen (ID: 111811); • Landhuis Diegemhof (ID: 111775); • Puttenhof (ID: 111823).

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

Type	binnen het plangebied	Omgeving van het plangebied
	<ul style="list-style-type: none"> • Woning De Roover-Van Coillie (ID: 111830); • Villa in cottagestijl (ID: 111788); • Bellemondhoeve (ID: 111776); • Villa (ID: 111814); • Villa ontworpen door Jul De Roover (ID: 111834); • Villa (ID: 111786); • Villa ontworpen door Marc Dessauvage (ID: 111819); • Villa (ID: 111818); • Molenhoeve (ID: 111813); • Kasteel van 's Gravenwezel (ID: 111840); • Duyvendaelhoeve (ID: 111812); • Roze Tempel, woning De Wachter (ID: 111792); • Villa (ID: 111791); • Woning Vermijlen-De Winter (ID: 111793); • Kasteel Spreeuwenborg (ID: 111774); • Hoeve Spreeuwenborg (ID: 111827). 	
Aanduidingsobjecten: Landschapsatlas	/	<ul style="list-style-type: none"> • Abdij van Westmalle (ID: 10261).

- **Kaart 13: Onroerend erfgoed, landschapsatlas**
- **Kaart 14: Onroerend erfgoed, beschermingen**
- **Kaart 15: Onroerend erfgoed, inventarissen**

8.7 Natuurbeschermingsgebieden en VEN-gebieden

Type	binnen het plangebied	grenzend aan plangebied
Habitatrichtlijngebieden	/	<ul style="list-style-type: none"> Bos en heidegebieden ten oosten van Antwerpen (BE2100017)
Vogelrichtlijngebieden	/	/
VEN-gebieden	/	<ul style="list-style-type: none"> De Schijnvallei (GENO) nummer 319: bevindt zich zowel op het grondgebied van Ranst als Zoersel, grenzend aan de gemeente Schilde. Het gebied is gelegen op ca. 800m van het plangebied. De Schijnvallei (GEN) nummer 319: bevindt zich zowel op het grondgebied van Ranst als Zoersel, grenzend aan de gemeente Schilde. Het gebied is gelegen op ca. 500m van het plangebied. Erfgoedlandschap Abdij van Westmalle (natuurverwervingsgebied), nummer 348: bevindt zich zowel op het grondgebied van Zoersel als Malle, grenzend aan de gemeente Schilde. Het gedeelte van het erfgoedlandschap op het grondgebied van Zoersel grenst rechtstreeks aan het plangebied. De overige delen van het erfgoedlandschap zijn tussen de 450m en 2km van het plangebied gelegen.
Landschapsatlas-relictzones	/	<ul style="list-style-type: none"> Abdij van Westmalle (ID: 10261)

- Kaart 11: Natura 2000
- Kaart 12: VEN

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

8.8 Signaalgebieden en Watergevoelige OpenRuimteGebieden (WORG's)

Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met een harde ruimtelijke bestemming (vb. woonuitbreidingsgebied, industriegebied...) die ook een functie kunnen vervullen in de aanpak van wateroverlast, omdat ze kunnen overstromen of omdat ze omwille van specifieke bodemeigenschappen als een natuurlijke spons fungeren. Het gaat om gebieden met een mogelijke tegenstrijdigheid tussen de huidige bestemmingsvoorschriften en de belangen van het watersysteem. Voor een hele reeks van signaalgebieden heeft de Vlaamse Regering de voorbije jaren een beslissing genomen over welk initiatief nodig is om het waterbergend vermogen van dat gebied in de toekomst te behouden. Als blijkt dat het risico op wateroverlast bij ontwikkelen van het gebied volgens de bestemming toeneemt, dan besliste de Vlaamse Regering tot een vervolgotraject voor dat gebied. Voor veel van deze gebieden werd geoordeeld dat minstens delen van het signaalgebied bouwvrij moeten blijven om wateroverlast te voorkomen. Die bouwvrije opgave is of wordt in een beperkt aantal gevallen gerealiseerd via een RUP. Voor de meerderheid van deze gebieden wordt verwacht dat een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied (WORG) nodig zal zijn om de bouwvrije opgave te realiseren. Eens als dusdanig aangeduid verhindert art. 5.6.8. §3 VCRO dat er nog belangrijke bouwwerken mogelijk worden binnen deze gebieden. De aanduiding van deze WORG's is echter nog bezig.

In de tussentijd heeft het wel al zin om naar de goedgekeurde 'startbeslissingen signaalgebied' voor deze gebieden te kijken, waarin (per gebied) telkens een beleidsoptie wordt gekozen hoe verder om te gaan met het gebied. De gebieden worden opgedeeld onder 3 mogelijke beleidsopties:

- Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...) indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv. voor infiltratie of waterconservering);
- Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen) indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;
- Optie C - vrijwaren van bebouwing. Indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

• In Schilde bestaan volgende 3 signaalgebieden (deels) in woonparkgebied, daarover werden de hiernavolgende beslissingen genomen.

8.8.1 Signaalgebied 'De Zetten'

Het signaalgebied is gelegen in het oosten van de gemeente Schilde. Het signaalgebied bestaat uit (zeer) natte alluviale gronden van de Zwanebeek (2de cat.) met een hoge biologische waarde.

Situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het GRB (bron: ontwerp startbeslissing signaalgebied De Zetten, Schilde)

De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstromde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

De beslissing deelt het signaalgebied op in twee deelzones met een verschillend ontwikkelingsperspectief naargelang de overstromingskans.

Ontwikkelingsperspectief C: nieuwe functionele invulling voor het gebied (bouwrijpe opgave).

- De zuidoostelijke deelzone van het gebied kent een middelgrote tot hoge overstromingskans: de huidige bestemming van het gebied kan niet gecombineerd worden met de natuurlijke waterbergingsfunctie van het gebied

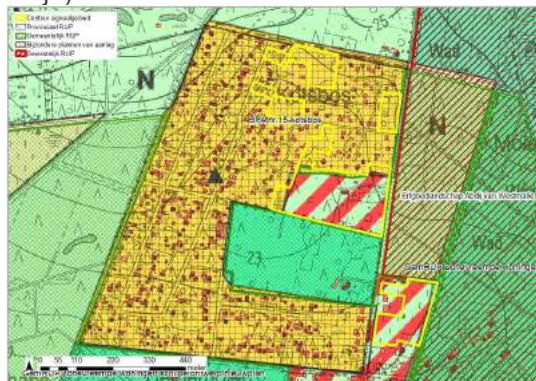
Ontwikkelingsperspectief A: watertoets

- In het uiterste westelijk deel is er geen overstromingskans gekend: realisatie van de huidige bestemming is mogelijk & toepassen van de watertoets volstaat.

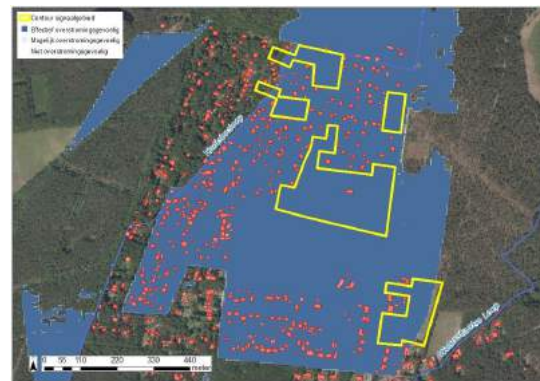
Als instrument voor de bouwrijpe opgave wordt een RUP aangeduid. De exacte grens tussen de zone voor nieuwe functionele invulling en behoud van het woonpark zal hierbij in de loop van het planningsproces tot stand moeten komen. Hierover meldt de startnota dat door de provincie Antwerpen reeds een watermodellering opgemaakt werd. Deze studie is richtinggevend bij het vastleggen van de grens. Als initiatiefnemer voor dit RUP wordt de gemeente aangeduid.

8.8.2 Signaalgebied 'Kotsbos'

Het signaalgebied bevindt zich in het brongebied van de Knotsbosloop (bovenloop van de Zwanebeek-Wezelsebeek) en de Waterstraatse loop (bovenloop van de Kleinebeek - Groot Schijn).

Situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het GRB (bron: ontwerp startbeslissing signaalgebied Kotsbos, Schilde)

Watertoetskaart van het signaalgebied op recente orthofoto (medio 2015) met aanduiding van de overstromingsgevoelige gebieden (lichtblauw = mogelijk overstromingsgevoelig; donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig), volgens Ministerieel Besluit dd. 1/6/2014

De beslissing deelt het signaalgebied op in verschillende deelzones met een ander ontwikkelingsperspectief naargelang de overstromingskans. De woonparken worden echter allen onder categorie C ingedeeld. De beslissing stelt: 'Het woonpark is effectief overstromingsgevoelig en bevindt zich in de onmiddellijke invloedssfeer van de Waterstraatse loop. Zowel vanuit het watersysteem als vanuit een ruimtelijke visie (gemeentelijk ruimtelijk structuurplan), is verdere bebouwing hier niet gewenst. Een omzetting naar een openruimtebestemming is wenselijk.'

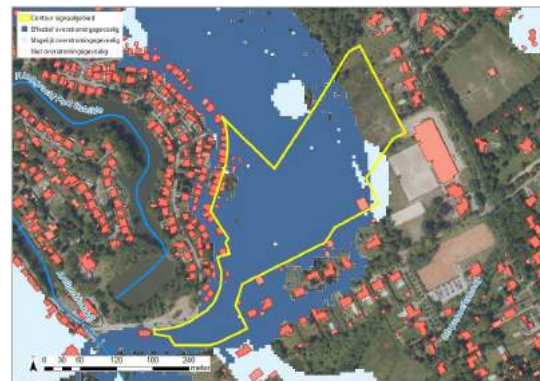
Als instrument voor de bouwvrije opgave wordt een RUP aangeduid. Als initiatiefnemer voor dit RUP wordt de gemeente aangeduid.

8.8.3 Signaalgebied 'De Schildestrand'

Het signaalgebied ligt ten noorden van de Noorderlaan, in het westen aansluitend op het Fort van 's Gravenwezel (Friedadreef).

Situering signaalgebied op gewestplan met aanduiding van goedgekeurde BPA's en RUP's en weergave van de bebouwingstoestand volgens het GRB (bron: ontwerp startbeslissing signaalgebied De Zetten, Schilde).

Watertoetskaart van het signaalgebied op recente orthofoto (medio 2015) met aanduiding van de overstromingsgevoelige gebieden (lichtblauw = mogelijk overstromingsgevoelig; donkerblauw = effectief overstromingsgevoelig), volgens Ministerieel Besluit dd. 1/6/2014.

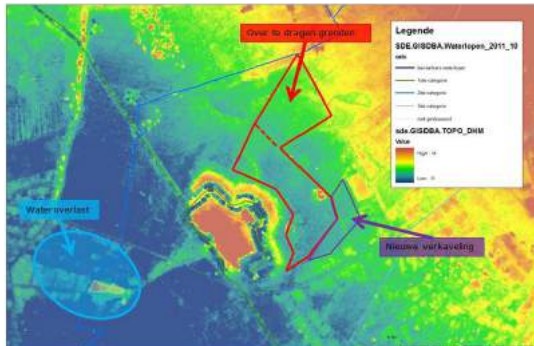
De beslissing deelt het signaalgebied in bij de categorie B/C. De lager gelegen delen binnen het signaalgebied kunnen niet ontwikkeld worden, zolang er geen gedetailleerd zicht is op de jaarlijkse fluctuaties van de grondwaterstand en kwelstromen binnen het gebied. Dit gebied vervult in de huidige situatie een belangrijke rol als compensatiegebied voor de ruimere reeds ontwikkelde omgeving. De bestemming als woonpark/gebied voor verblijfsrecreatie is op basis van de huidige inzichten mbt het watersysteem niet compatibel met het watersysteem. Een omzetting naar een openruimtebestemming is wenselijk.

De hoger gelegen delen binnen het signaalgebied kunnen mogelijk wel ontwikkeld worden, indien voldoende compensatie van het verlies aan bufferruimte en bufferoppervlakte wordt voorzien. Deze compensaties moeten teruggekoppeld worden met de waterloopbeheerder (provincie Antwerpen- dienst Integraal waterbeleid). Het vloerpeil van eventuele toekomstige woningen moet voorzien worden boven de ROG zijnde $+11.95\text{mTAW}$.

Als instrument voor de bouwvrije opgave wordt een RUP aangeduid. Als initiatiefnemer voor dit RUP wordt de gemeente aangeduid.

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

Weergave digitaal hoogtemodel van het projectgebied, over te dragen gronden indicatief in rood omlind, nieuwe verkaveling (2011) indicatief in paars omlind. Op basis van het hydraulisch model kan aangetoond worden dat de negatieve impact van een hier gelegen nieuwe verkaveling makkelijk opgevangen kan worden door aanpassingen door te voeren op de over te dragen gronden. Er moet 1.520m³ bufferruimte voorzien worden en 13.775m² overstromingsoppervlakte, beide onder 11,70mTAW. Het is niet mogelijk om, zonder aanzienlijke investeringen, ook de problemen ter hoogte van de Fortsteenweg en Groene Wandeling op te lossen op de over te dragen gronden. De beslissing omvat weinig detailinformatie omtrent de nieuwe verkaveling waarvan wordt gesproken of de suggestie omtrent grondruil, die als oplossing voor waterproblematiek binnen deze verkaveling wordt gesuggereerd.

8.9 Erkend natuureservaat Schijnvallei

Het natuureservaat Schijnvallei (in totaal tussen 50 en 100 ha. groot) bestaat uit verschillende deelgebieden verspreid over de gemeenten Antwerpen, Ranst, Schilde, Wijnegem, Wommelgem en Zoersel. Het bestaat uit groene open ruimte gebieden langs de rivier Groot Schijn, welke ontspringt in Westmalle en westelijk stroomt naar Oelegem, Schilde, Wommelgem, Wijnegem, Bergerhout en Deurne om uiteindelijk uit te monden in de Schelde.

Het groengebied gelegen op het grondgebied van Schilde grenst rechtstreeks aan het plangebied. Dit groengebied staat bekend als 'De Pont' en grenst aan bij het Schildehof. De Pont is eigendom van de gemeente Schilde, maar wordt beheerd door Natuurpunt. Het gebied herbergt op een relatief kleine oppervlakte van 10 ha. een schat aan biodiversiteit dankzij het gevarieerde landschap met onder andere een stuk rietland, hooiweiden, een vijver met open water, bos en een groot halfopen landschap met begrazing.

Het beheer van dit natuurgebied is gericht op het behoud van zoveel mogelijk verschillende biotopen. Op het gebied vertoeven ook verschillende grazers zoals pony's en galloway-runderen die helpen het gebied te beheren. Door hun graasgedrag ontstaat er een lappendeken van planten. De delen die niet begraaasd worden, worden jaarlijks gemaaid waardoor ook hier heel wat speciale planten terug te vinden zijn.

wandelkaart Natuurpunt natuurgebied 'De Pont'

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

8.10 Omzendbrief bossen in niet-groene bestemming

Omzendbrief RWO/2017/01 'bossen in niet-groene bestemmingen: richtlijnen voor het opmaken van ruimtelijke plannen en het beoordelen van omgevingsvergunningen' (2017) wil invulling geven aan een van de drie sporen die worden aangereikt in de conceptnota van 31 januari 2014 van de Vlaamse Regering voor een betere bescherming van ruimtelijk bedreigde bossen. Dit derde spoor houdt met name het aangeven van richtlijnen voor plannen, projecten en vergunningen op gemeentelijk en provinciaal niveau in. Anders geformuleerd: de opmaak van een kader om bij afweging van projecten een waardeoordeel te vellen over bossen gelegen in niet groene bestemmingen. De andere sporen betreffen het optimaliseren van de sectorale wetgeving inzake bosbescherming en een proactieve bescherming van de meest waardevolle bossen door inzet van instrumenten vanuit leefmilieu en ruimtelijke ordening op gewestelijk niveau. Deze sporen vallen echter buiten het toepassingsgebied van deze brief.

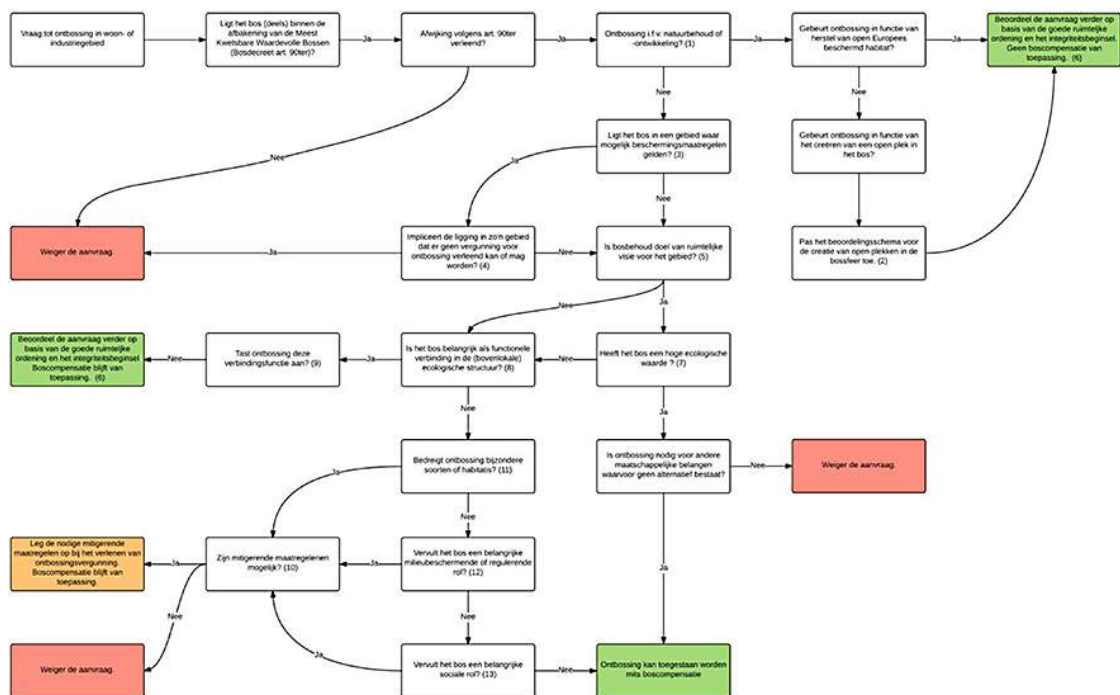
Als inleiding haalt de omzendbrief de oppervlaktes aan kwetsbare waardevolle bossen (68.663 ha) en aan beboste oppervlaktes in niet-groene ruimtelijke bestemmingen aan (12.262ha). Omtrent deze laatste groep verduidelijkt de omzendbrief duidelijk dat deze niet als zone-vreemd mogen beschouwd worden. De omzendbrief haalt immer heel wat wetgeving aan waaruit blijkt dat bossen (ook binnen niet-groene bestemmingen) altijd een zekere graad van bescherming genieten (o.a. naar aanleiding van het Bosdecreet, het Natuurdecreet, bepaalde gewestplanvoorschriften, enz...).

Vervolgens geeft de omzendbrief een kader voor lokale besturen mee. Met het oog op lokale planprocessen (bv. een RUP) worden een aantal vragen vooropgesteld om te kunnen nagaan of er voor een bosfragment dat niet in een groene bestemming ligt een specifieke actie vereist is:

1. *Is het bos gelegen binnen de bossen die zijn aangeduid op de kaart van de meest kwetsbare waardevolle bossen?* Deze vraag is nooit toepasbaar geworden. De Vlaamse regering heeft immers op 20 juli 2018 een principiële beslissing genomen over het alternatief voor de zogenaamde 'boskaart'. Er zal niet langer gewerkt worden met een kaart. Wel kwam in de plaats een verstrakking van het bestaande ontbossingsverbod.
2. *Heeft het bos een belangrijke ruimtelijk-structurerende, ecologische of maatschappelijke waarde en is behoud om die reden, na afweging van andere maatschappelijke noden, wenselijk?* Er wordt gevraagd na te gaan of het bos een belangrijke ruimtelijk-structurerende, ecologische of maatschappelijke waarde heeft. Aantoonbaarheid hiervan is een argument tegen ontbossing.
3. *Zijn er ontwikkelingen mogelijk die aanleiding kunnen geven tot aanvragen tot ontbossing?* Dit omvat als deelvraag de beschouwing hoe het bos als onderdeel van de (eventueel nog te realiseren) bestemming kan beschouwd worden: bv. een bos als groenstructuur binnen een woonwijk.
4. *Kan het behoud van het bos verzekerd worden door het toepassen van de decretale beoordelingsgronden voor het behandelen van vergunningsaanvragen of geldende stedenbouwkundige verordeningen?* Mogelijke deelvragen zijn: ligt een bos in zones die stedenbouwkundig beschouwd moeten worden als niet-bebouwbaar zones? Zijn er configuraties of alternatieven mogelijk waarbij de bestemming gerealiseerd kan worden mét behoud van het bos?
5. *Kan het behoud van het bos verzekerd worden op basis van sectorale afbakeningen of beschermingen (beschermd landschap of dorpsgezicht, ankerplaats of erfgoedlandschap, gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk of Natura 2000...)?*

rup WOONPARKEN

De omzendbrief stelt dat indien het antwoord op de vragen 2 en 3 'ja' is en op de vragen 4 en 5 'neen', dan is er voor bosbehoud wellicht nood aan een specifiek (plan)initiatief vanuit het ruimtelijk beleid waarbij via de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan de bestemming gewijzigd wordt. Los van de nooit ingebruikname van de 'boskaart' (vraag 1), zijn de afwegingen van vraag 2 t.e.m. 5 nog steeds relevant. De omzendbrief vestigt verder aandacht op andere mogelijke instrumenten dan een planinitiatief en op een consequent vergunningen- en handhavingsbeleid. Afsluiten doet de omzendbrief met een afwegingsschema voor de beoordeling van plannen en projecten.

Omzendbrief RWO/2017/01: afwegingsschema voor de beoordeling van plannen en projecten

9 Bijlage II: ruimtelijke planningscontext

Het strategisch project RSV 'bebouwd perifeer landschap' en de Toolkit Woonparken maken deel uit van de ruimtelijke planningscontext. Gelet op hun grote belang voor dit RUP werden ze in de hoofdstuktekst besproken en niet in deze bijlage.

9.1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen (RSV)

In 1997 is het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen door de Vlaamse regering definitief goedgekeurd. Het structuurplan biedt een kader voor het ruimtelijke beleid van Vlaanderen. Parallel aan de verdere uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bereidt de Vlaamse Regering een nieuw Beleidsplan Ruimte voor (zie verder).

Het gebied ten noordoosten van Antwerpen (Brasschaat, Schoten, Brecht, Schilde,...) is als bebouwd perifeer landschap bepalend voor de nederzettingsstructuur in Vlaanderen in het **buitengebied**. Het buitengebied bevat zowel verstedelijkte delen aan de rand van de stedelijke gebieden (waaronder bebouwd perifeer landschappen) als gebieden met een uitgesproken graad van openheid en landelijkheid. Voor een gemeente in het buitengebied gelden volgende doelstellingen:

- Het vrijwaren van het buitengebied voor haar essentiële functies landbouw, natuur, bosbouw, wonen en werken op het niveau van het buitengebied;
- Het tegengaan van versnippering van het buitengebied;
- Het bundelen van de ontwikkeling in de kernen van het buitengebied;
- Het ontwikkelen van landbouw, natuur en bossen in goed gestructureerde gehelen;
- Het bereiken van gebiedsgerichte ruimtelijke kwaliteit;
- Het afstemmen van het ruimtelijk beleid en van het milieubeleid op basis van het fysisch systeem;
- Het bufferen van de natuurfunctie in het buitengebied. Lokale bedrijventerreinen worden afgestemd op de lokale behoefte en dienen in principe aansluitend bij de hoofddorpen te worden gerealiseerd. Het bereikbaar houden van de voorzieningen in de kernen van het buitengebied is van belang, evenals het behoud en verhogen van de kwaliteit van kleine kernen.

De **bebouwd perifeer landschappen** worden afgebakend in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Selectieve bundeling van groei staat voorop, waarbij de nog fragmentarisch voorkomende open ruimte wordt beschermd, de aanwezige dorpen worden beheerd en de bundeling van de dynamiek inzake wonen en werken in dorpen en op geselecteerde plaatsen wordt gebundeld. Ontwikkelingsperspectieven voor het bebouwd perifeer landschap zijn:

- het bundelen van ontwikkelingen (wonen en werken) in die plaatsten waar een functionele en morfologische concentratie of verdichting bestaat of wenselijk is (bvb. historische dorpskernen, knooppunten openbaar vervoer, centra van wijken, concentraties van kleinhandel en diensten, etc.);
- het verbeteren van de interne samenhang en het geven van een eigen identiteit aan fragmenten;
- het vrijwaren van het onbebouwd karakter van fragmenten;
- het naar functie uitzuiveren en differentiëren van het wegennet om de samenhang te vergroten en een net van verbindingen voor het lokaal verkeer en het fiets- en voetgangersverkeer te creëren;
- het creëren van meer intensieve vormen van landbouw.

rup WOONPARKEN

Schilde werd in het RSV geselecteerd als een economisch knooppunt in een economisch netwerk (netwerk Albertkanaal).

9.2 Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)

De Vlaamse Regering keurde op 20 juli 2018 de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) goed. De strategische visie omvat een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op lange termijn, met name de strategische doelstellingen.

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen te realiseren als opvolger van het RSV. De Vlaamse Regering heeft hiermee een beleidslijn uitgezet die een vernieuwde filosofie en aanpak in het ruimtelijke beleid wil inzetten. De strategische visie van het BRV behelst een aantal strategische doelstellingen:

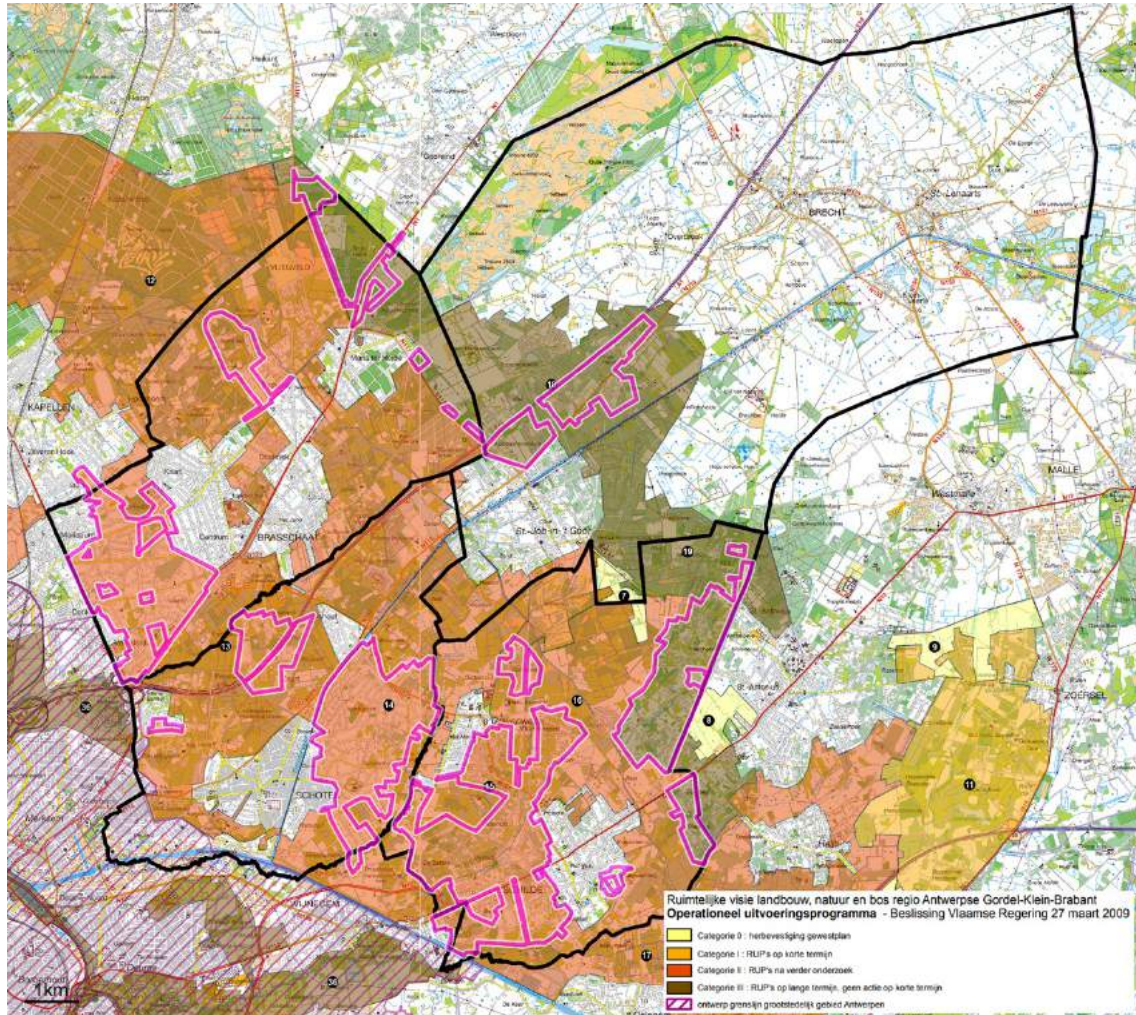
- terugdringen van het bijkomend ruimtebeslag;
- transformeren vanuit maatschappelijke ambitie;
- geïntegreerde gebiedsontwikkeling als motor voor samenwerking.

En formuleert ook enkele ruimtelijke ontwikkelingsprincipes:

- Meer doen met minder ruimte (ruimtelijk rendement verhogen, multifunctioneel ruimtegebruik en verweving);
- Ontwikkelen vanuit samenhang (samenhangende steden en dorpen, samenhang vanuit energie, samenhangende veerkrachtige open ruimte);
- De leefkwaliteit bevorderen: welzijn, woonkwaliteit en gezondheid;
- Samen aan de slag.

9.3 Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS)

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wil de open ruimte in het buitengebied maximaal vrijwaren voor landbouw, natuur en bos. In 2001 besliste de Vlaamse regering de afbakening van deze landbouw-, natuur- en bosgebieden aan te pakken in twee fasen. In een eerste fase werd ca. 86.500 ha bestaand natuurgebied aangeduid als VEN-gebied (Vlaams Ecologisch Netwerk). In de tweede fase worden sinds 2004 de landbouwgebieden en de resterende natuur- en bosgebieden afgebakend. Van 2004 tot 2009 werkte de Vlaamse overheid in overleg met gemeenten, provincies en middenveldorganisaties een ruimtelijke visie uit op landbouw, natuur en bos in dertien buitengebiedregio's. De visie geeft op hoofdlijnen aan welke gebieden behouden blijven voor landbouw en waar er ruimte kan zijn voor natuurontwikkeling of bosuitbreiding. Ze vormt de basis voor de opmaak van gewestelijke RUP's. Het plangebied van voorliggend gemeentelijk RUP wordt ingedeeld bij de deelzone Antwerpse Gordel-Klein-Brabant van het AGNAS.

Detail van de kaart met weergave van de actiegebieden van het AGNAS, met eigen toevoeging van de contouren van de woonparken.

Op 27 maart 2009 nam de Vlaamse Regering een besluit omtrent het operationeel uitvoeringsprogramma voor de regio Antwerpse Gordel-Klein-Brabant. De gewestelijke heeft de intentie om in de komende jaren deze actiepunten tot uitvoering te brengen. In het uitvoeringsprogramma vinden we de hierna volgende voor het plangebied relevante actiepunten terug. Het op te maken gemeentelijk RUP dient minstens afgestemd te worden op en in lijn te liggen met de doelstellingen van het AGNAS.

Actiegebied 15. Bossen omgeving 's Gravenwezel

Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor:

- Het versterken van de bosstructuur voor de bosgebieden Hof ter Linden en Kasteel 's Gravenwezel en Kwikaard en differentiëren van de bossen als multifunctioneel bosgebied in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context van het gebied met plaatselijk een rol voor landbouw

rup WOONPARKEN

- Het behoud van de afwisseling van open en gesloten landschappen van de gebieden langs de Antitankgracht met plaatselijk een rol voor de landbouw en behoud van het onbebouwd karakter.

Actiegebied 16. Bosgebieden omgeving Fort 's Gravenwezel en Moer

Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor:

- Het nader uitwerken van de verweving tussen landbouw, natuur en bos voor het gebied Moerhof en omgeving.
- Het nader uitwerken van de verweving tussen landbouw, natuur en bos voor het gebied ter hoogte van de Antitankgracht en het versterken van de bosstructuur voor het overige deel van het bosgebied met mogelijkheid tot bosuitbreiding
- Het behoud van de afwisseling van open en gesloten landschappen van de gebieden langs de Antitankgracht met plaatselijk een rol voor de landbouw en behoud van het onbebouwd karakter.

Actiegebied 19. Brechtse Heide

Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor:

- Differentiatie van het bosgebied als natuurverwevingsgebied in samenhang met de cultuurhistorische en landschappelijke context van het gebied

9.4 Provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen (PRS-A)

Het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen is op 10 juni 2001 definitief goedgekeurd. De partiële herziening van het RSPA is in 2011 afgerond. Deze herziening heeft grotendeels tot doel om de planperiode te verlengen van 2007 tot 2012.

Deelruimtes

Voor de vier hoofdruimten zijn ontwikkelingsperspectieven opgemaakt. De vier gemeenten behoren tot de hoofdruimte 'de Antwerpse fragmenten, hoeksteen van het stedelijk netwerk Vlaamse Ruit'. Deze hoofdruimte is uitgewerkt in verschillende deelruimten waarvan de deelruimten 'Bebouwd perifeer landschap' en 'Antwerpse gordel als grootstedelijke groenstructuur' van toepassing zijn voor Schoten, Schilde en Brasschaat.

De deelruimte '**Bebouwd perifeer landschap**' wordt beschouwd als gebied met een dominante bovenlokale groenstructuur met daarin een aantal activiteitenconcentraties die in de relatie staan tot de nabijheid van het grootstedelijk gebied. In het bebouwd perifeer landschap vormen de kernen beperkte verdichtingspunten in een parkachtig gebied met belangrijke natuurlijke waarden en zonder grote ontwikkelingspotenties voor bijkomende woningen en bedrijventerreinen. Grootschalige uitbreidingen zijn niet gewenst.

Volgende ruimtelijke principes maken deel uit van het ruimtelijk concept vanuit de invalshoek van de provincie:

- De nog mogelijke en gewenste (beperkte) ontwikkelingen worden, gebaseerd op de steenwegen, lijnvormig uitgebouwd. Dit creëert ook mogelijkheden voor een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer.
- De bovenlokale groenstructuur bestaat uit de te verbinden open ruimten, bossen, natuurgebieden, kleinere landbouwgebieden, beekvalleien en kasteeldomeinen. Deze

rup WOONPARKEN

onderdelen vormen een netwerk van min of meer natuurlijke elementen. De samenhang daarvan moet worden bevorderd.

- Binnen en tussen de kernen onderling functioneert een netwerk van verbindingen voor langzaam verkeer.
- Het gebied heeft een toeristisch-recreatieve functie. Duidelijke toegangen en randparkings voor recreanten helpen de druk hiervan te organiseren.
- De steenwegen door het gebied dienen als assen voor snelle openbaar vervoerverbindingen naar het grootstedelijk gebied.

In 2012 werd door de gemeenten van het 'Bebouwd perifeer landschap', onder begeleiding van de provincie Antwerpen, een strategisch project i.k.v. het RSV uitgewerkt, 'Ambities voor het bebouwd perifeer landschap'.

De '**Antwerpse gordel**' is een groenstructuur van grootstedelijk niveau verweven met de Antwerpse fragmenten. Hij verbindt verschillende soorten natuurlijke landschappen en open ruimte elementen. De gordel biedt 'ademruimte' aan het grootstedelijk gebied en aan de Antwerpse fragmenten door het aanbod van niet bebouwde ruimte, door het mogelijk maken van (grootstedelijke) recreatie en (hoofdzakelijk grondgebonden) landbouw. De gordel begrenst het grootstedelijk gebied en remt de suburbanisatiedruk af. Het gebied is gemengd natuurlijk en cultureel met openheid als belangrijkste karakteristiek.

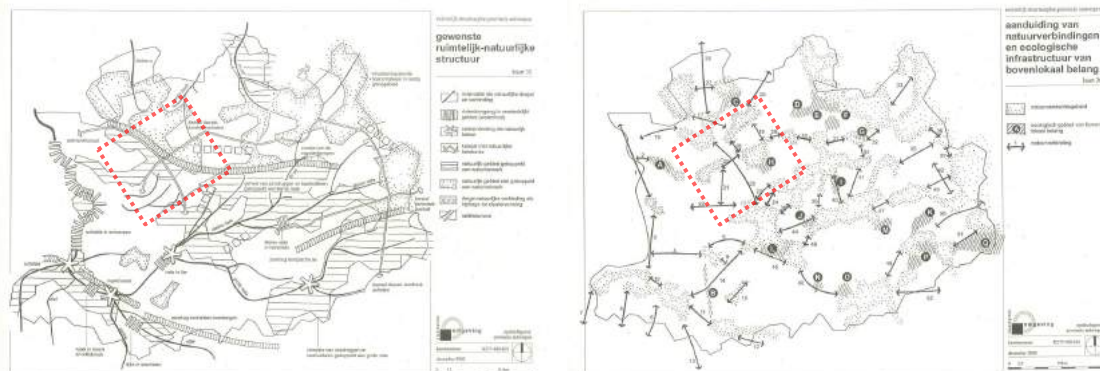
Een doelstelling voor deze ruimte is het tegengaan van bebouwing. Om de rol van grootstedelijke groenstructuur waar te maken, wordt uitbreiding van bebouwing in het gebied tegengegaan. De kernen worden maximaal landschappelijk geïntegreerd. De Antwerpse gordel is meer dan de som van de onderdelen. Binnen de Antwerpse fragmenten realiseert hij een nieuwe samenhang. Voor de hoofdruimte vervult de gordel de functie van recreatieve long:

- Bestaande elementen van de gordel worden beschermd en zo mogelijk vergroot. Dit geldt bijvoorbeeld voor groene vingers tot in grootstedelijk Antwerpen, ingesloten landschapskamers, kasteeldomeinen, forten, bossen of gebieden rond samenvloeiingen.
- Tussen de verspreide onderdelen van de gordel worden langzame verkeersverbindingen gerealiseerd. Het fietspadennet wordt daartoe verder verdicht waarbij relaties worden gelegd met de gemeentelijke netwerken en de woon-werkfietsroutes. Bebouwing wordt sterk gestimuleerd. Zij draagt bij tot meer samenhang in het gebied en ondersteunt recreatie en natuur.

De deelruimte '**Open Kempen**' wordt omschreven als zijnde een opengebied met grootschalige landbouw en verspreide natuurlijke gebieden. De overwegende landbouwfunctie is voor een belangrijk deel grondgebonden. Deze heeft een belangrijke economische betekenis voor de provincie en is verbonden met het grootstedelijk gebied Antwerpen.

Enkele heidegebieden en bosgebieden komen verspreid voor en vormen een netwerk van verspreide natuurlijke gebieden. Dit netwerk stelt externe en interne grenzen aan de open landbouwgebieden. Externe grenzen zijn voornamelijk de heidegebieden op de grens met het bebouwd perifeer landschap. De nederzettingen in het gebied zijn geconcentreerde kernen. De geselecteerde hoofddorpen, waaronder Brecht, versterken de Open Kempen als verzorgingspolen in een open gebied zonder tussenliggende linten.

Natuurverbindingen

Kaart 35 en 36 uit het PRS-A, met grove aanduiding van het gebied 'De Groene Zes'

Natuurverbindingsgebieden zijn de ruimten waar de rol en inrichting grotendeels bepaald wordt door de natuurverbindingfunctie. Het gaat om ruimten die groter zijn dan enkel de elementen die voor die natuurverbinding zullen zorgen. Volgende natuurverbindingsgebieden zijn geselecteerd:

- het Antitankgracht tussen de bos- en heidegebieden Kapellen-Kalmthout, Sint-Job-in-'t-Goor, het natuurlijk complex rond Oelegem, Massenhoven en de samenvloeiing van de Kleine en Grote Nete;
- het Klein Schijn tussen de vallei van het Groot Schijn en de natuurlijke gebieden tussen Sint-Jobin-'t-Goor en 's-Gravenwezel;
- het Groot Schijn tussen het Antitankgrachten en de samenvloeiing van de beide Netes doorheen de stedelijke bebouwing van Antwerpen;

Selectie van kernen

De provincie heeft volgens het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen de opdracht en de bevoegdheid om de woonkernen en de hoofddorpen te selecteren. In het kader van de herziening en actualisatie van het RSPA werd de selectie van kernen hernomen en de onderverdeling van de hoofddorpen in types opgeheven. De geselecteerde kernen in het buitengebied met meer dan 500 huishoudens kunnen onderverdeeld worden in hoofddorp, woonkern en kern in het bebouwd perifeer landschap.

Zowel Schilde en s' Gravenwezel worden als kernen in het bebouwd perifeer landschap geselecteerd.

Hoofddorp in het buitengebied zijn kernen waarvan de som van het huidig aantal huishoudens en het groeipotentieel groter is dan 1.500 huishoudens. Hoofddorpen hebben een hogere uitrustingsgraad dan de woonkernen.

Het is aangewezen dat bijkomende woningen in de hoofddorpen worden voorzien; hierbij wordt een algemeen beleid van kernversterking door verdichting en inbreiding gevoerd. Dit impliceert een efficiënt ruimtegebruik waarbij wordt gestreefd naar onder meer alternatieve woonvormen (bv. kleinere percelen) en kwaliteitsvolle open en/of groene ruimten. Indien de woonbehoefte niet in de woongebieden kan worden opgevangen, kunnen ook de woonuitbreidingsgebieden of gebieden met een andere bestemming worden vooropgesteld.

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

Woonkernen zijn kernen waar een beperkte uitrusting voor dagelijkse behoeften aanwezig is en waar een zeker draagvlak aanwezig is om deze voorziening in stand te houden. Het zijn buitengebiedkernen waarvan de som van het huidige aantal huishoudens en het groeipotentieel groter is dan 500 huishoudens en kleiner dan 1.500 huishoudens.

In de woonkernen gebeurt de opvang van de bijkomende woningen in principe binnen het bestaande aanbod van gronden gelegen langs uitgeruste weg in woongebied, percelen in niet vervallen verkavelingen, gronden met een woonbestemming in goedgekeurde BPA's of RUP's en gronden in woongebied langs niet uitgeruste weg (binnengebieden). Woonuitbreidingsgebieden komen hier in principe niet voor in aanmerking. Dit betekent dat, indien het aanbod de vraag naar bijkomende woningen niet kan dekken, dit verschil in eerste instantie zal moeten worden opgevangen in het hoofddorp, met uitzondering voor gemeenten zonder hoofddorp.

De **kernen in bebouwd perifeer landschap** zijn de hoofdorpen en woonkernen die gelegen zijn in het bebouwd perifeer landschap.

Ze vormen verdichtingspunten in een parkachtig gebied met belangrijke natuurlijke waarden en zonder grote ontwikkelingspotenties voor bijkomende woningen. Bijkomende woningen dienen aansluitend aan deze kernen te worden ingeplant. Grootschalige woonuitbreidingen zijn niet gewenst.

9.5 Provinciaal Beleidsplan Ruimte provincie Antwerpen (PBRA)

De provincie Antwerpen werkt momenteel aan een beleidsplan ruimte, als opvolger voor het huidige ruimtelijk structuurplan: het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen of PBRA. In dit beleidsplan wordt de nieuwe provinciale ruimtelijke visie uitgewerkt. Zo speelt de provincie Antwerpen in op de wijzigende trends en maatschappelijke uitdagingen. Het PBRA bestaat uit een strategische visie (lange termijnvisie) en een set van beleidskaders (middellange termijnvisie, operationeel van aard). De strategische visie op het ruimtelijk beleid is gebaseerd op een aantal ruimtelijke principes en strategieën zoals 'samenhangend ecologisch netwerk' waarbij o.a. wordt gestreefd naar een onafgebroken ecologisch netwerk doorheen open en bebouwde ruimte en 'levendige kernen' waarbij o.a. wordt gestreefd naar het verhogen van de levenskwaliteit van de bewoners en gebruikers in onze kernen. De provinciale beleidskaders zullen op een meer concrete wijze invulling geven aan de strategische visie.

De provincieraad keurde op 23 mei 2019 een eerste versie van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte, de conceptnota, goed. Hierover werd een publieke raadpleging en een adviesronde georganiseerd. Momenteel verwerkt de Provincie Antwerpen de reacties op de conceptnota, voeren ze verder onderzoek en schrijven ze aan het voorontwerp van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte. Het PBRA vervangt, eens het definitief is goedgekeurd, de provinciale ruimtelijke visie uit het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen (RSPA).

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

Ruimtekompassen

Een aparte oefening die de provincie uitvoerde, als onderdeel van het voorbereidende traject voor het PBRA, was de opmaak van 400 ruimtekompassen. Een ruimtekompas is in essentie een instrument die de gebruiksintensiteit van een plek in beeld brengt, in relatie tot zijn knoop- en plaatswaarde, tegen de achtergrond van de ruimtelijke context van die plek. Het ruimtekompas kan als basis fungeren voor het bovenlokaal ruimtelijk beleid. De provincie Antwerpen gebruikt dit instrument om op een locatiebeleid te kunnen inzetten dat uitgaat van een synergie tussen de uitbouw van multimodale assen en ruimtelijke ontwikkeling. Ruimtelijke ontwikkelingen (verdichting) wordt opgevangen in strategische locaties: “te versterken levendige kernen” en “locaties met (hoog-)dynamische functies”, die (potentieel) goed bediend worden door (hoogwaardig) openbaar vervoer.

Het Ruimtekompas plaatst vier elementen op een cirkel: de knoopwaarde, zijnde de bereikbaarheid met openbaar vervoer, auto en fiets; de plaatswaarde, die een indicatie geeft van het soort en aantal voorzieningen (bijvoorbeeld een school of een ziekenhuis); de gebruiksintensiteit op basis van het inwoners-, tewerkstellings- en bezoekersaantal; de ruimtelijke context volgens de bebouwingsdichtheid, de nabijheid en de verhouding tot omliggende kernen, en de voorwaarden uit de sectorale wetgeving (bijvoorbeeld erfgoed of natuur).

De kompassen zijn opgemaakt voor stads- en dorpskernen, attractiepolen en bedrijventerreinen. Het ruimtekompas hanteert een gehele woonkern of activiteitscluster als object. Het bovenlokaal ruimtelijk beleid is er immers op gericht om de ontwikkelingsperspectieven van kernen en clusters te differentiëren binnen een regionale context. De selectie van deze clusters gebeurde op basis van de afbakening uit de cultuurlandschapskaart uit de strategische visie van het PBRA. Per kompas is er een fiche opgemaakt die ook de afbakening van die stads- of dorpskern, attractiepool of bedrijventerrein weergeeft.

9.6 Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS)

Het gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van de gemeente Schilde is goedgekeurd door de deputatie van de provincie Antwerpen op 2 maart 2006.

Schilde is een gemeente bestaande uit drie hoofdruimten: Groengordel – deel I, Schilde – 's-Gravenswezel en Groengordel – deel II.

De hoofdruimte **Groengordel – deel I** omvat woonpark, parkgebieden en de woonconcentratie Bergen. Onder meer volgende visie-elementen worden vooropgesteld:

- De valleigebieden van het Klein Schijn, de Zwanebeek en het Groot Schijn worden aangeduid als (gemeentelijke) natuurverbindingen.
- De kasteelparken Schildehof en Hof Ter Linden met assen worden aangeduid als belangrijke landschapsassen en vormen tevens de vertrekpunten voor een groene dooradering doorheen het woonweefsel.
- De Houtlaanbossen, de Victor Frisleibossen en de Hof Ter Lindenbossen worden aangeduid als gemeentelijke kwetsbare zones.
- Verdichting binnen het bestaande woonweefsel van de woonparken moet kunnen (meergezinswoningen in huidige – bestaande – volume van een ééngezinswoning).
- Aangepaste integratie van bestaande zonevremde woningen. Nieuwe zonevremde woningen zijn niet toegestaan.
- Vastleggen van recreatieve fiets- en wandelroutes langsheen de attractiepunten van de gemeente.
-

De hoofdruimte **Schilde – 's-Gravenwezel** omvat de twee woonkernen en de onderlinge relatie tussen beiden. Onder meer volgende visie-elementen worden vooropgesteld:

- De valleigebieden van het Klein Schijn, de Zwanebeek, Kleine Beek en het Groot Schijn worden aangeduid als (gemeentelijke) natuurverbindingen. Eveneens het Anti-Tankkanaal wordt bevestigd als een bovenlokale natuurverbinding.
- De kasteelparken Hof Ter Linden en Kasteel van 's-Gravenwezel met assen worden aangeduid als belangrijke landschapsassen.
- De Hof Ter Lindenbossen, de bossen van 's-Gravenwezel, de Picardiebossen, de Restbossen en de Spreeuwenbossen worden aangeduid als gemeentelijke kwetsbare zones.
- Er worden groene dooraderingen voorzien vanuit de Picardiebossen, de Restbossen de Spreeuwenbergbossen, vanuit gemeentelijke open ruimte verbinding Groot Schijn – Putse
rup WOONPARKEN

Heide – Het Moer, vanuit Schildehof en vanuit Hof Ter Lindenbossen naar het centrum van Schilde. Ook vanuit Hof Ter Lindenbossen en vanuit de bossen van 's-Gravenwezel naar de kern 's-Gravenwezel.

- Rondom de kernen worden er twee open ruimte verbindingen aangeduid, namelijk de gemeentelijke open ruimte verbinding “Groot Schijn – Putse Heide – Het Moer” en de gemeentelijke open ruimte verbinding “Hof Ter Linden – Zonnebos”.
- Versterken dorpskernen (vooral met sociale woningbouw), renovatie en vernieuwbouw van de bestaande woningen.
- In de beide dorpskernen een versterking van de voorzieningen voorzien maar in Schilde de nadruk leggen op het ontwikkelen van nieuwe voorzieningen tussen de Turnhoutsebaan en de oude dorpskom.
- Vastleggen van recreatieve fiets- en wandelroutes langsheen de attractiepunten van de gemeente.

De hoofdruimte **Groengordel – deel II** omvat woonpark, natuur- en recreatiegebieden, golfterrein en het Anti-tankkanaal. Onder meer volgende visie-elementen worden vooropgesteld:

- De valleigebieden van het Klein Schijn, de Zwanebeek – Kotsbosloop, Kleine Beek – Waterstraatse Loop en het Groot Schijn worden aangeduid als (gemeentelijke) natuurverbindingen. Eveneens het Anti-Tankkanaal wordt bevestigd als een bovenlokale natuurverbinding.
- De bossen van 's-Gravenwezel, de Haarbossen, de Kampbossen, de Kotsbossen, de Driehoekbossen en de Putse Heidebossen worden aangeduid als gemeentelijke kwetsbare zones.
- Er worden groene dooraderingen voorzien vanuit de open ruimte verbinding Groot Schijn – Putse Heide – Het Moer naar het oostelijke woonpark.
- Verdichting binnen het bestaande woonweefsel van de woonparken moet kunnen (meergezinswoningen in huidige – bestaande – volume van een ééngezinswoning).
- Er wordt binnen deze hoofdruimte één gemeentelijke open ruimte verbinding aangeduid, namelijk Schildstrand” – Bethaniëlei”.
- Het bestaande golfgebied Rinkven wordt geïntegreerd in de groenstructuur van Schilde.
- Vastleggen van recreatieve fiets- en wandelroutes langsheen de attractiepunten van de gemeente.

Een van de ruimtelijke concepten is de **herstructurering van de woonparken**. Hoewel woonparken bedoeld zijn om te wonen, worden ze toch opgenomen binnen de groengordel. De gemeente Schilde beschikt over twee grote woonparken en één klein woonpark. De volgende opties worden genomen:

- Het niet verloren gaan van het typische karakter van de woonparken is een absolute prioriteit.
- De bestaande woonparken mogen niet meer uitbreiden (met uitzondering echter van de gebieden waar bestaande overeenkomsten qua uitvoering gelden). Nieuwe woonuitbreidingsgebieden i.f.v. woonparken worden niet aangesneden.
- Er zal een verdichtingsbeleid buiten de kernen worden gestuurd door onderzoek naar mogelijke verdichtingspunten.
- Een voorwaarde voor de herstructurering van de woonparken is dat er binnen de beide woonparken een groene dooradering of assen behouden en/of gerealiseerd worden. Binnen deze assen mogen er geen nieuwe woningen worden gerealiseerd. Een gevolg hiervan is dat er bijvoorbeeld bepaalde grote bestaande kavels niet opgedeeld mogen worden. Bovendien worden daarbij ook unieke grote (historische) gegroeide kavels behouden.

rup WOONPARKEN

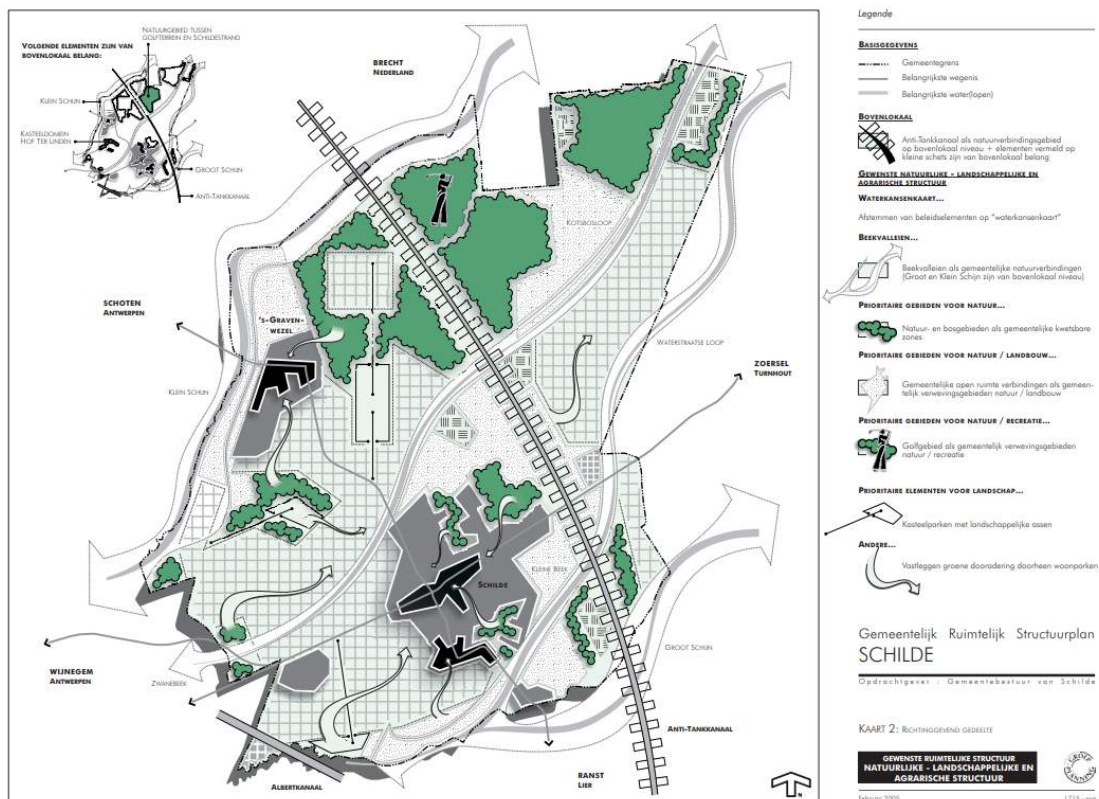
- Binnen de woonparken moet er een maximale verwevenheid zijn met andere bestaande mits deze niet storen in het residentiële karakter: het gaat hier over bestaande (lokale) scholen, tennisbanen, restaurants,... Deze bestaande elementen worden beschouwd als een meerwaarde, verrijking van de woonparken en zullen optimale (binnen het wonen aanvaardbare) kansen krijgen. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet toegelaten.

Op basis van de ruimtelijk concepten en de uitwerking van de drie hoofdruimten worden de verschillende deelstructuren uitgewerkt. Voor de opmaak van huidig RUP zijn de natuurlijk – landschappelijke structuur en de nederzettingsstructuur voornamelijk van belang.

De gewenste natuurlijke-landschappelijke structuur

Het versterken van de groengordel rondom het de kernen wordt als algemene ontwikkelingsoptie voorop gesteld: het maximale behoud van de groenelementen staat hierbij voorop maar het open houden van bepaalde delen moeten ook kansen krijgen. Ook de relatie met wonen, recreatie en landbouw moet een harmonieus evenwicht krijgen.

Belangrijke blauwe aders worden tot natuurverbindingstroken uitgebouwd. De belangrijkste vaarten en waterlopen, nl. het Klein Schijn, Zwanebeek, Kotsbosloop, Groot Schijn, Kleine Beek en Waterstraatse Loop maar zeker ook het Anti-Tankkanaal vervullen een belangrijke verbindingfunctie voor fauna en flora.

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

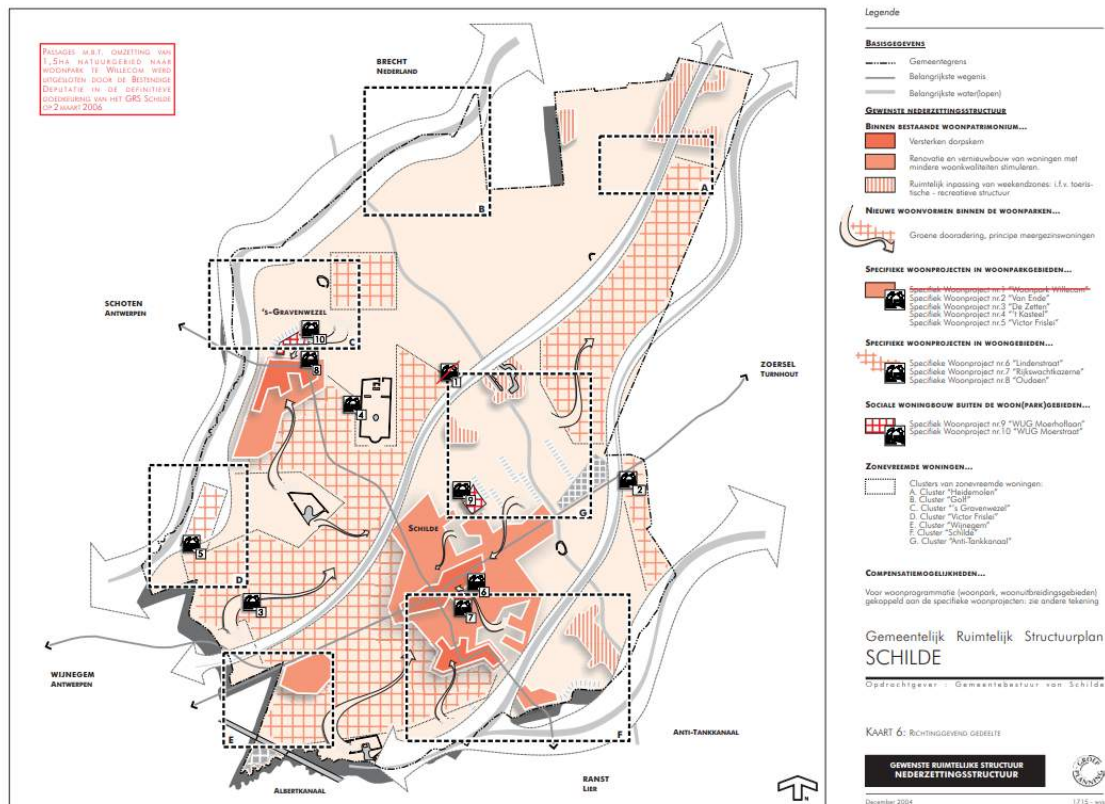
De meest belangrijke optie in Schilde is het bevorderen van de duurzame instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van een kwalitatief hoogwaardig landschap.

Volgende natuurverbindingen worden geselecteerd:

- Anti-Tankkanaal: bovenlokaal (fortengordel)
- Klein Schijn: bovenlokaal
- Zwanebeek – Kotsbosloop: gemeentelijk
- Groot Schijn: bovenlokaal
- Groot Schijn – Kleine Beek – Waterstraatse Loop: gemeentelijk

De gewenste nederzettingsstructuur

De gemeente stelt dat dat er een ruim aanbod van vrijliggende niet-ontsloten binnengebieden binnen het woonparkgebied gelegen is. Binnen het GRS worden een aantal nieuwe woonvormen binnen deze woonparkgebieden voorgesteld. Het gaat enerzijds om juist daar waar nu reeds woningen zijn een grotere dichtheid binnen één bestaand bouwvolume te voorzien (= meergezinswoningen) en anderzijds het omliggende groen in en tussen woningen te versterken (groene dooradering). Het aantal gezinnen wordt weliswaar beperkt tot maximum twee gezinnen per meergezinswoning en het is gericht op familiale omstandigheden. Bij de groene dooradering wordt er gestreefd naar enerzijds het behoud van de nog groene ruimte en anderzijds naar een duidelijke structuur die het groen door de woonparken naar de woonkernen leidt. Tevens wordt hier verwezen naar de opmaak van een RUP voor de woonparken binnen de gemeente, waarbij

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

de BPA's worden overgenomen met de aanduiding van de groene dooraderingen en het principe van de meergezinswoningen.

Binnen de woonparken worden eveneens een aantal specifieke woonprojecten aangeduid:

- Specifiek Woonproject nr. 2: Van Ende (een gebouw dat momenteel als winkel wordt gebruikt)
- Specifiek Woonproject nr. 3: De Zetten (een groot vrijliggend gebied binnen het woonpark)
- Specifiek Woonproject nr. 4: 't Kasteel (een gebied aansluitend bij het Kasteel van 's-Gravenwezel)
- Specifiek Woonproject nr. 5: Victor Frislei (percelen langs uitgeruste weg in bosgebied).

Voor deze gebieden worden dan ook een RUP (al dan niet gekoppeld met een compensatiedossier opgemaakt; dit is opgenomen binnen de prioriteitenlijst (aan te vatten actiepunten tegen 2007).

De gewenste ruimtelijke structuur op microschaal concentreert zich verder op de twee woonkernen in de gemeente, namelijk de kern Schilde en de kern 's-Gravenwezel.

9.7 Mobiliteitsplan

Het mobiliteitsplan van Schilde dateert van 2004. Om de conformiteit hiervan te verlengen werd er in 2008 een sneltoets uitgevoerd, die een actietabel 2009-2014 opleverde. Aangezien dit na 6 jaar weer geëvalueerd dient te worden, wordt er momenteel aan een nieuw mobiliteitsplan gewerkt. Dit proces staat op dit moment echter tijdelijk op hold. De conclusies in onderstaand deel zijn gebaseerd op het plan van 2004 en de herziening van 2009.

In de oriënteringsnota van het mobiliteitsplan wordt uitgegaan van 2 mogelijke scenario's, het trendscenario en het trendbreuksscenario. Aangezien dit laatste het best scoort op alle van 7 criteria, wordt dit geselecteerd als het beleidsscenario. De gemeente schuift een aantal probleemstellingen naar voor, telkens blijkt het trendbreuksscenario hierop het beste te kunnen antwoorden. Om tot deze keuze te komen werden beide opties aan een 7-tal criteria getoetst, waaronder de consistentie op niveau van de planning (mobiliteitsplan) en de uitvoering tussen het beleid van de andere sectoren (waaronder ruimtelijke ordening). Het gekozen scenario gaat dan ook uit van een aantal zeer concrete beleidsambities in deze andere beleidsdomeinen. Voor wonen wordt er bijvoorbeeld van uitgegaan dat een bijkomend woonaanbod, indien nodig, wordt gecreëerd door het aansnijden van de juridisch vastliggende bouwmogelijkheden en dus niet via het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden; dat verdichting in de kernen gebeurt; er een verkavelings- en dichtheidsbeleid in de woonparken wordt gevoerd en er een verkavelingsstop langsheen nieuw aan te leggen wegen wordt doorgevoerd. Het mobiliteitsplan anticipeert al op de gewenste ontwikkelingen qua ruimtelijke ordening door hier de mobiliteitsimpact van in te schatten (let wel, gezien het mobiliteitsplan (2004) minder recent is dan het GRS (2006), vertrok het mobiliteitsplan destijds van de startnota van het GRS en niet het eigenlijke GRS zelf). Het in het GRS aangehaalde concept 'herstructurering van de woonparken' kan volgens het mobiliteitsplan leiden tot een beperkte toename van het woon-werkverkeer, maar dan hoofdzakelijk tijdens de spitsuren, en tot een beperkte toename van het woon-winkelverkeer, hoofdzakelijk 's avonds en op zaterdagen. Deze toename hoeft wel niet per sé autogericht te zijn en kan worden omgebogen naar een stagnatie of zelfs afname van het autoverkeer indien via

rup WOONPARKEN

een drastische verbetering van het openbaar vervoer en via een verbetering van het fietsroutenetwerk.

Om het beleidsscenario tot realisatie te kunnen brengen schetst het mobiliteitsplan een actieprogramma op het vlak van ruimtelijke ordening, verkeerstructuur, flankerende en ondersteunende maatregelen en omtrent de samenhang tussen voorgaanden. We overlopen de belangrijkste voorgestelde acties die van belang zijn voor de woonparken:

- De gemeente zet in op een lokaal functioneel fietsroutenetwerk, als aanvullend op het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk. Hierin worden de belangrijkste bestemmingsgebieden voor fietsverkeer in de gemeente (de beide dorpskernen, de belangrijke bushaltes, het huidige en het toekomstige bedrijventerrein, de woonparken, de scholen) met elkaar verbonden in een hiërarchisch verband.
- Gezien hun lage dichtheid worden de woonparken niet als zone-30 ingericht.
- Een hoger dan gemiddeld percentage kinderen van woonparkbewoners wordt met de auto naar school gebracht, terwijl het mobiliteitsplan toch wil inzetten op een verbeterde modalsplit. Het mobiliteitsplan erkent dat de ruimtelijke structuur van Schilde een aantal beperkingen in voor het klassieke openbaar vervoer inhoudt. De uitgestrekte woonparkgebieden zijn door de beperkte bebouwingsdichtheid niet rendabel voor een reguliere buslijn. Om de bewoners van deze woonparken toch de mogelijkheid te bieden het openbaar vervoer te gebruiken, stelt het mobiliteitsplan voor om in overleg met De Lijn te onderzoeken of de invoering van een buurtbus, die de gemeente volgens een vaste lijnvoering doorkruist, of vraagafhankelijk vervoer hier een oplossing kan bieden. Ook het onderzoeken van varianten op bestaande buslijnen kan.

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

9.8 Routeplan 2030

ROUTEPLAN 2030

>SAMEN VOORUIT>

De Vervoerregioraad Antwerpen, waarin de steden en gemeenten van de vervoerregio, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, De Lijn, het Agentschap Wegen en Verkeer, NMBS en Infrabel samenkomen, heeft op 27 juni 2018 de visienota van het Routeplan 2030 goedgekeurd. Dit is een langetermijnvisie voor het mobiliteitssysteem binnen de 33 gemeenten van de Antwerpse vervoerregio.

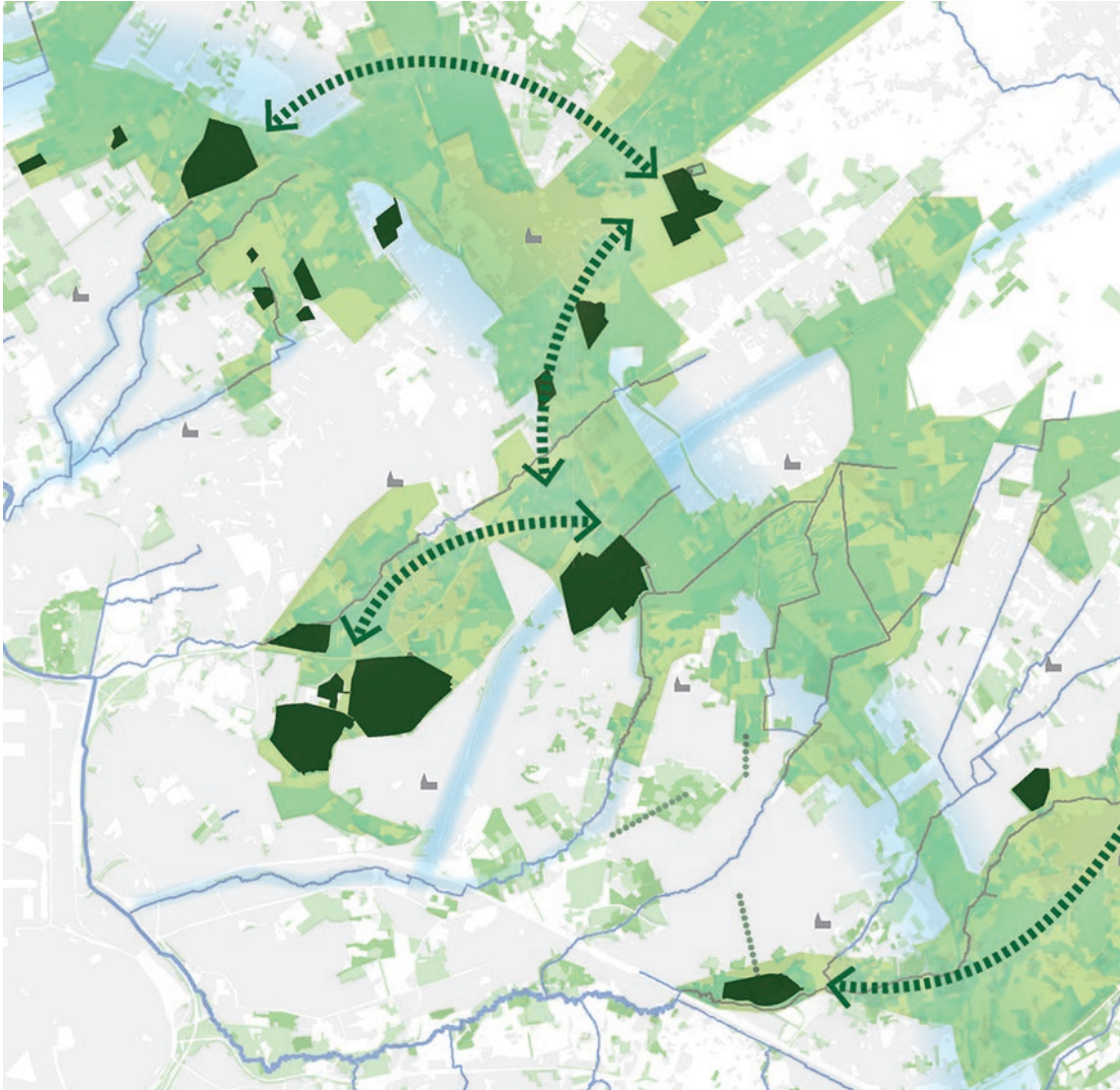
Deze visie bevat maatregelen en projecten voor een (multimodale) bereikbaarheid van de gehele regio om het gebruik van het openbaar vervoer en de fiets verder te bevorderen tot een modal split van 50/50 (maximum 50% van de verplaatsingen per wagen, 50% te voet, per fiets of met openbaar vervoer). In de volgende stappen worden de maatregelen concreter uitgewerkt.

9.9 Toolkit Kasteeldomeinen

De Toolkit Kasteeldomeinen (2015, Stramien, i.s.m. Origin en Driekwart Groen) is een document dat als een toepasbare leidraad werd opgesteld voor eenieder die een project wil opstarten omtrent een kasteeldomein binnen De Groene Zes. Specifiek zoekt de toolkit naar een manier om veranderingen in kasteeldomeinen te combineren met een grotere maatschappelijke meerwaarde van dergelijk domein.

Een conceptuele onderlegger waar de toolkit van uitgaat wordt 'het kasteellandschap' genoemd. Er wordt gesteld dat de kasteeldomeinen een belangrijke rol spelen in de totstandkoming én instandhouding een 'hybride' landschap. In de originele focusnota wordt dit omschreven als: *'een gebied met enerzijds randstedelijke kenmerken: het behoort tot de Antwerpse agglomeratie en heeft daarin een ondersteunende rol, het ondervindt een belangrijke invloed van de Antwerpse haven en telt een aantal zelfvoorzienende woonkernen en bovenlokale voorzieningen. Anderzijds zijn de open-ruimte-kenmerken en -waarden onmiskenbaar. Brongebieden en beken, heidegebieden, bos- en natuurgebieden en onroerend erfgoedelementen zoals de Antitankgracht, forten en kasteeldomeinen, maken het gebied essentieel voor de waterhuishouding, de temperatuurregeling, luchtkwaliteit, biodiversiteit en groen-recreatieve structuur in en rondom Antwerpen.'* De kasteeldomeinen worden binnen die context omschreven als belangrijke, identiteitsbepalende dragers van de open ruimte. Ze zijn belangrijke attractiepunten voor toerisme en recreatie. Dichter bij de woonkernen kunnen kasteeldomeinen potentieel functioneren als publiek toegankelijke groengebieden. Deze vraag naar publiek toegankelijke recreatie en ontspanningsplekken hangt vaak samen met een specifieke vraag naar overzichtelijke en beheersbare groenstructuren die meer gemeen hebben met parkconcepten dan met natuurlijke en spontane landschapsontwikkelingen. Kasteeldomeinen kunnen hierop een antwoord bieden. Toch vertaalt het behoud van een parkconcept zich in een grotere behoefte inzake landschapszorg, waardoor een gecontroleerde ontwikkeling vaak hoge kosten met zich meebrengt. Om de maatschappelijke meerwaarde van de kasteeldomein en bijhorende toekomstperspectieven zo specifiek mogelijk te definiëren, definieert de toolkit drie categorieën van kasteeldomeinen: dragers van de open ruimte, grote kasteeldomeinen in woongebied en kleinschalige relicten.

rup WOONPARKEN

Toolkit woonparken: kaart met kasteeldomeinen, type 'dragers van de open ruimte'.

De kasteeldomeinen die als 'dragers van de open ruimte' worden beschouwd zijn structuurbepalende gebieden. Meestal zijn het grote landgoederen die met bijhorende akkers of bossen een groot deel van de groenstructuur bepalen. Deze kasteeldomeinen zijn schakels in het openhouden van de open ruimte en moeten als bouwstenen worden beschouwd van de toekomstige landschappelijke structuur van het bebouwd perifeer landschap. De toolkit bakent 19 van dergelijke domeinen af. 21 kasteeldomeinen worden als 'grote domeinen in woongebied' bestempeld, zij hebben het potentieel een groene meerwaarde aan het omliggende woonweefsel te bieden. De fragmenten (15 domeinen) liggen vaak ook binnen een woonweefsel, maar hebben veel minder de mogelijkheid een landschappelijke functie te vervullen.

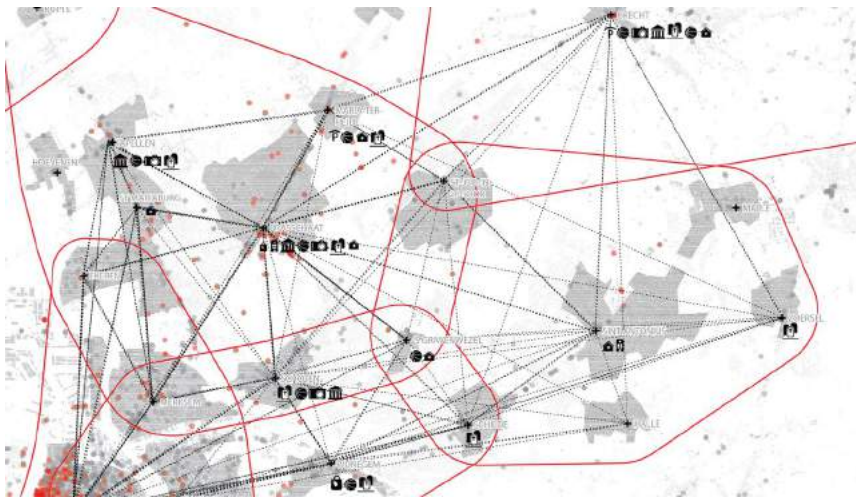
rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota

De ontwikkelingsprincipes die de toolkit voorstelt als algemene principes of specifiek voor de gebouwen of het landschap zijn toegespitst op deze 3 categorieën. Voor alle categorieën geldt dat het uitgangspunt behoud en versterking van de bestaande historische landschappelijke structuur dient te zijn.

9.10 Toolkit Woonkernen

In kader van het strategisch project 'De Groene Zes' werkte de Provincie Antwerpen een toolkit uit voor kernversterking (BUUR, 2016). Deze formuleert strategieën en instrumenten om deze kernen duurzaam te versterken en verder te ontwikkelen.

Toolkit Woonkernen – Kernen van 'De Groene Zes' in het bebouwd perifeer landschap van Antwerpen

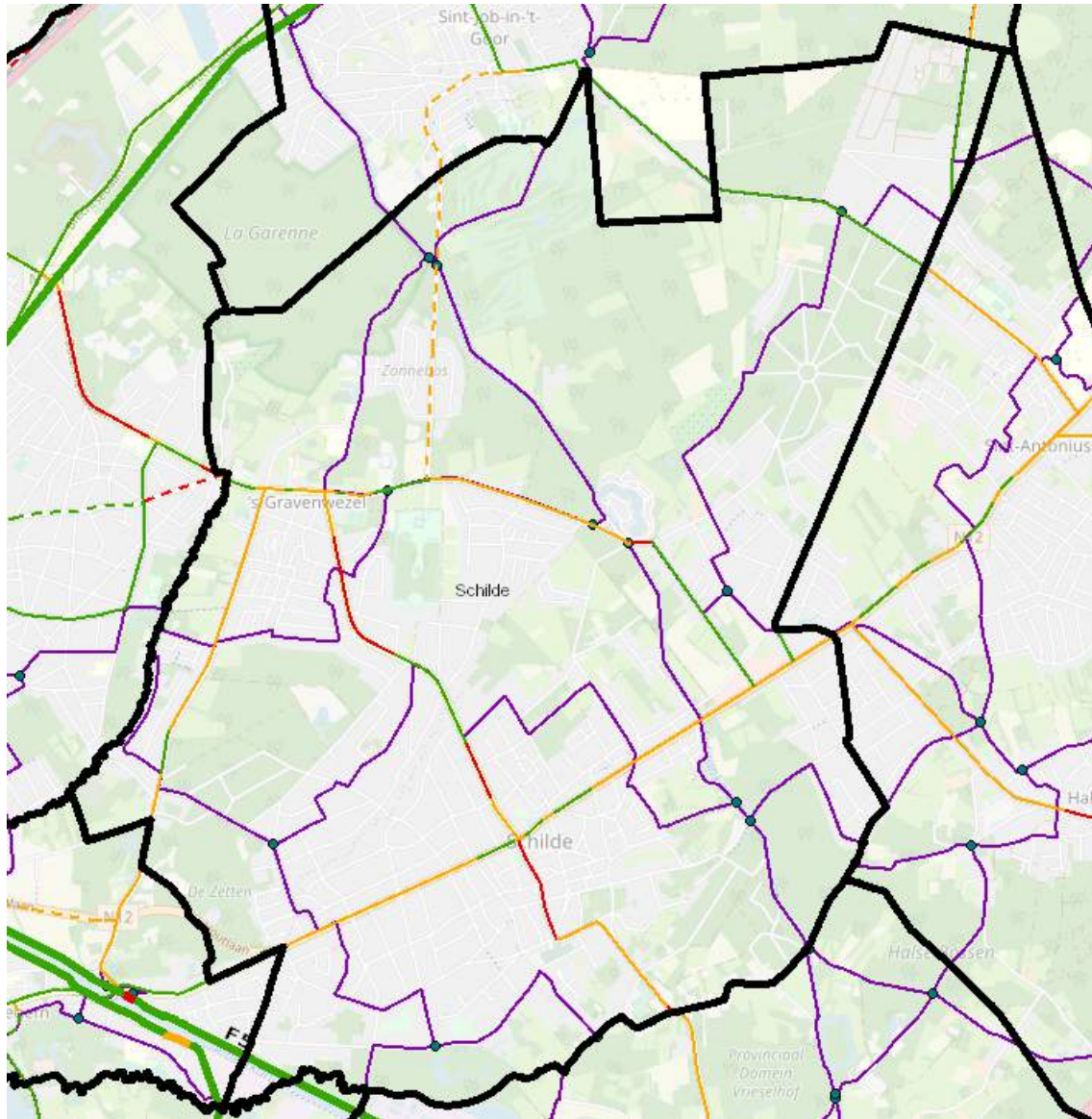
De toolkit vertrekt van een systeembeschrijving van de woonkern waarin de mens centraal staat. Het functioneren van woonkernen wordt verder bepaald door drie dimensies: de ruimte, de activiteiten en de identiteit van de kern. Omringende systemen, zoals mobiliteit, economie of ecologie, die een bepalende impact hebben op de kwaliteit van een kern, worden ook meegenomen. Deze systeembeschrijving vormt de rode draad doorheen de toolkit. Op basis van de relaties tussen alle onderdelen worden de uitdagingen voor de kernen van 'de groene zes' samengevat: vergrijzing, vervlakking van de identiteit, mobiliteitsdruk, gebrek aan kwalitatieve publieke ruimte,...

De hoofdmoot van de toolkit bestaat uit strategieën die een oplossing bieden voor elk van die uitdagingen. Die strategieën helpen om een woonkern te ontwikkelen tot een duurzame en kwalitatieve leefomgeving. Zo'n leefomgeving combineert vier toekomstbeelden: ruimte op mensenmaat, levenslang wonen en groene veerkracht in een verzorgende en bedrijvige kern.

De strategieën in de toolkit ondersteunen deze toekomstbeelden en vallen samen in 15 clusters: van gevarieerd woonaanbod en verdichting op maat van de kern tot duurzame mobiliteit en architecturale kwaliteit. De toolkit biedt voor elke cluster verdere uitleg en een overzicht van de instrumenten die erbij ingezet kunnen worden. Daarbij komen zowel planningsinstrumenten als procesgerelateerde instrumenten aan bod.

rup WOONPARKEN

9.11 Relevante fietsroutenetwerken

Bovenlokaal Functioneel Fietsroutenetwerk

- fietsinfrastructuur conform
- fietsinfrastructuur niet conform
- geen fietsinfrastructuur aanwezig

Bron: geoloket provincie Antwerpen

Recreatief fietsknooppuntennetwerk

rup WOONPARKEN

Rev A
Startnota